

Verksamhetsplan

för cykelplanering i Ljungby kommun

Gäller från: 2014-08-01
Gäller för: Ljungby kommun
Fastställd av: Kommunstyrelsen
Utarbetad av: Arbetsgrupp för cykelstrategi
Revideras senast: 2018-08-01
Version: 1
Dokumentansvarig förvaltning: Kommunledningsförvaltningen

Ett utskrivet dokument är alltid en kopia, giltig version finns alltid på intranätet.

Innehåll

Bakgrund	3
Inledning.....	3
Arbetsgrupp för strategiska cykelfrågor.....	4
Insatsområden.....	5
Utveckling av cykelvägnätet inom planlagt område/tätorter	5
Nuläge	5
Utveckling	5
Övergripande mål.....	5
Ansvarsfördelning	5
Utveckling av cykelleder utanför planlagt område/landsbygd.....	6
Nuläge	6
Utveckling	6
Övergripande mål.....	7
Ansvarsfördelning	7
Cykling till skola och förskola	8
Nuläge	8
Övergripande mål.....	8
Ansvarsfördelning	8

Bakgrund

Den 24 januari 2012 biföll kommunfullmäktige motionen för en cykelstrategi. Kommunfullmäktige beslutade då att tillsätta en förvaltningsövergripande arbetsgrupp för att ta fram en cykelstrategi för Ljungby kommun.

Det finns begränsat med information om cykelplanering i Ljungby kommun. I handlingsplanen för landsbygdsprogrammet 2009 – 2012, antagen av kommunfullmäktige 20 oktober 2009, finns ett mål att kommunen ska medverka till fler gång- och cykelvägar mellan större orter och större mötesplatser. I handlingsplanen står det att fortsatt utbyggnad av gång- och cykelvägar bör ske även i framtiden. Särskilt angelägna sträckor är Ryssby-Ljungby, Mjälens-Ljungby, Räfte-Torpa-Mjåla, Ljungby-Bräkentorp och banvallen Lagan-Ljungby.

I översiktsplanen, antagen av kommunfullmäktige den 1 juni 2006, finns det två punkter som berör cykelplanering och de lyder:

- I samband med ledningsdragning för den planerade vattentäkten i Dörarp finns det möjlighet att anlägga nya cykelvägar. Banvallsleden är en cykelled mellan Halmstad och Karlshamn. Banvallsleden kan utveckla cykelvägnätet i kommunen.
- Det bör anläggas en cykelväg mellan Ljungby stad och Mjälens badplats vid sjön Bolmen.

Utöver detta nämns det i översiktsplanen att Banvallsmarken inom Ljungby kommun långsiktigt bör reserveras för kommunikations- och övriga infrastruktursändamål.



Inledning

Cykeln som transportmedel har flera fördelar. Att cykla ger motion och en bättre hälsa samtidigt som det är ett miljövänligt transportsätt. Cykeln avger inte några utsläpp eller buller. Att Ljungby kommun stödjer och planerar för cykling gör att kommunen blir attraktivare att leva och bo i. Förutom alla dessa fördelar så är cykeln dessutom ett billigt färdmedel.

Med tanke på Ljungby stads storlek och ur ett hållbarhetsperspektiv borde det finnas en potential att flytta över korta bilresor till cykelresor i Ljungby. I svenska tätorter är generellt en mycket stor andel av alla bilresor, cirka 70-80 procent, kortare än 3-4 kilometer. Men det är inte bara den tätortsnära cyklingen som har en potential att öka i kommunen, utan även arbetspedningen med cykel mellan tätorter. Ljungby kommun har också många sjöar och vattendrag samt stora skogsområden som är intressanta för fritids- och turismcyklingen i kommunen.

En cykelstrategi innebär för Ljungby kommun att vi tar fram en policy och en verksamhetsplan för cykelplanering. Syftet med en policy och verksamhetsplan för cykling är att de ska utgöra ett planerings- och beslutsunderlag för framtiden. De ska vara ett hjälpmedel för prioriteringar.

Verksamhetsplanen är indelad i tre olika insatsområden:

1. Utveckling av cykelvägnätet inom planlagt område/tätorter
2. Utveckling av cykelleder utanför planlagt område/landsbygd
3. Cykling till skola och förskola

Under respektive insatsområde redovisas vilken förvaltning som är ansvarig. Till varje insatsområde ska en handlingsplan med åtgärder utarbetas av de ansvariga förvaltningarna. Handlingsplanerna ska innehålla aktiviteter för att nå målen, tidplan, budget och de övergripande målen ska omsättas i mätbara mål. Handlingsplanerna ska följas upp varje år genom rapportering till ansvarig nämnd. Alla förvaltningars uppföljningar ska sammanställas och redovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för att politikerna ska få en övergripande bild av utvecklingen samt eventuella hinder.

Arbetsgrupp för strategiska cykelfrågor

För att ha en fungerande samverkan mellan Ljungby kommuns förvaltningar ska en arbetsgrupp för strategiska cykelfrågor startas upp. Arbetsgruppen ska verka för att det ska finnas en helhetssyn i planeringen av frågor kopplade till cykling.

Gruppen träffas förslagsvis två gånger per år och kommunledningsförvaltningen är sammankallande. I arbetsgruppen ska varje förvaltning vara representerad. Arbetsgruppen ska börja med att gemensamt definiera gruppens syfte.

Arbetsgruppen är ansvarig för revision av policy och verksamhetsplan för cykelplanering i Ljungby kommun.

Insatsområden

Utveckling av cykelvägnätet inom planlagt område/tätorter

Nuläge

Cykelinfrastrukturen är en avgörande förutsättning för att göra det attraktivt, säkert och tryggt att cykla. Ett bra cykelvägnät kräver bra underhåll av cykelvägarna. Vintertid ska säkerheten vara hög genom att snöröjningen och halkbekämpningen förhindrar isbelagda och spåriga cykelbanor. Barmarksunderhållet är minst lika viktigt ur säkerhetssynvinkeln som vinterväghållningen.

I Ljungby finns det ett cykelvägnät som gör det möjligt för cyklister att förflytta sig till samt inom de flesta delarna av staden. Hela gång- och cykelvägnätet finns utmärkt på kommunens tätortskarta. Däremot finns det ingen skyltning på cykelvägnätet som gör det lättare för cyklisterna att hitta till sina målpunkter. Med undantag av Linnéstigen är de heller inte namnsatta.

Kommunen har beslutade riktlinjer för när gång- och cykelvägar ska vara snöröjda. För vissa gator och skolvägar har fastighetsägaren ansvaret för snöröjning av gångbanorna. Fastighetsägaren ska ta bort snö och is samt sanda gångbanan eller motsvarande utanför fastigheten.

Alla gång- och cykelvägar inom planlagt område sopas minst en gång varje vår och höst, men de gång- och cykelvägar som ligger i Ljungby centrum sopas oftare. Det befintliga cykelvägnätets status inventeras inte kontinuerligt men vid sopning rapporterar chaufförerna in skador. Åtgärder på gång- och cykelvägnätet sker dels utifrån felanmälningar från allmänheten och dels från där tekniska förvaltningen ser att det finns ett behov.

Utveckling

Utveckling av cykelvägnätet i planlagt område ska genomföras utifrån följande prioriteringar:

- Skapa sammanhängande stråk och binda samman målpunkter som exempelvis centrum, stora arbetsplatser, skolor och servicepunkter.
- Förbättra befintliga cykelvägar.
- Främja uppbyggnad av ett huvudcykelnät.
- Klargöra en byggordning för befintliga och nya cykelvägar
- Mäta hur cykeltrafiken utvecklas.
- Inkludera cykelparkeringar i planeringen.

Övergripande mål

- Cykelvägnätet ska utvecklas med avseende på trafiksäkerhet, framkomlighet, tillgänglighet och cyklisternas trygghet.
- Det ska vara möjligt att följa upp satta mål och åtgärder efter ett kartlagt nuläge.
- Det ska vara möjligt att cykla trafiksäkert inom tätorterna under hela året.

Ansvarsfördelning

Tekniska förvaltningen är ansvarig för gång- och cykelvägarna inom planlagt område i Ljungby kommun. Tekniska förvaltningen är ansvarig för de övergripande målen och för att ta fram en handlingsplan för detta insatsområde. Handlingsplanen ska tas fram i samarbete med miljö- och byggförvaltningen.

Utveckling av cykelleder utanför planlagt område/landsbygd

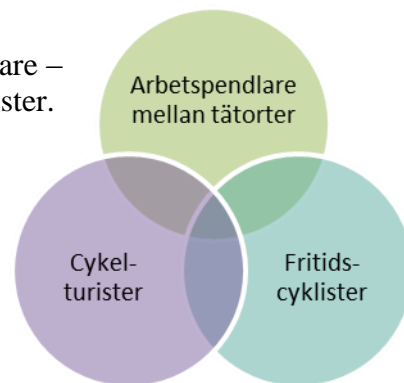
Nuläge

Cykelleder utanför planlagt område representerar framförallt kommunens landsbygd. Att utveckla cykelleder på landsbygden gynnar både boende och besökare i kommunen. En god infrastruktur för cykling stärker också näringslivet.

Kommunen marknadsför cykellederna *Banvallsleden*, *Bolmen runt*, *Sunnerboturen* och *Sverigeleden*. Alla cykelleder, förutom *Sunnerboturen*, går genom flera kommuner där Ljungby kommun ansvarar för en delsträcka. Samverkan med aktörer över kommun- och länsgränser är av stor betydelse.

Cykelleder utanför planlagt område har tre typer av användare – arbetspendlare mellan tätorter, cykelturister och fritidscyklister.

Dessa tre typer av användare utnyttjar ofta samma cykelleder och förväntar sig säkra, attraktiva och lättillgängliga cykelleder. Cykelleder kan vara helt separerade från biltrafik eller vara förlagd på bilväg. Användarna ställer ofta olika krav på dess standard. Därför är det viktigt att kommunen tillåter att cykelleder skiljer sig i standard beroende på dess huvudsakliga användare, deras behov och förväntningar.



Till exempel förväntar sig ofta en arbetspendlare på cykel att cykelleder är asfalterad. En besökare däremot anser att den aspekten är mindre viktig och förväntar sig istället vackra omgivningar, bullerfria leder samt tydliga kartor, skyltar och informationstavlor. Alla tre typer av användare kan vara i behov av att utnyttja regiontrafiken i samband med cykling på landsbygden.

Utveckling

Utveckling av cykelleder har två perspektiv:

1. Utveckla befintliga cykelleder – Befintliga cykelleder som kommunen marknadsför är *Banvallsleden*, *Bolmen runt*, *Sunnerboturen* och *Sverigeleden*.
2. Utveckla nya cykelleder – Nya cykelleder som anläggs på det befintliga fordonsvägnätet eller består av helt nya sträckor som är ofrafikerade av fordon.

Det finns ett antal åtgärder tillgängliga för att utveckla cykelleder. Åtgärderna beror på cykelledens huvudsakliga användare och vilket perspektiv som förespråkas och prioriteras. Ambitionen är att cykellederna har en god kvalitet och att det finns lättillgänglig och tydlig information.

Åtgärder kan innefatta att ta bort buskage och träd, skylta cykelleder, skapa rastplatser och säkra övergångar samt att informera om och marknadsföra cykelleder.

Övergripande mål

- Antalet cyklister som använder cykelleder ska öka.
- Cyklister ska uppleva att det är attraktivt, säkert och lättillgängligt att använda cykellederna.
- Cyklister ska uppleva att befintliga cykelleder har en god kvalitet och att det finns lättillgänglig och tydlig information.
- Det ska bli mer tillgängligt och attraktivt att ta med cykel på regiontrafiken.



Ansvarsfördelning

Kommunledningsförvaltningen ansvarar tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen för utveckling av cykelleder utanför planlagt område med kommunstyrelsen som ansvarig nämnd. Förvaltningarna ansvarar för att ge tekniska förvaltningen uppdrag att utföra anläggnings- och driftarbeten.

Kommunledningsförvaltningen tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen är ansvariga för att ta fram en handlingsplan för detta insatsområde. Förvaltningarna ansvarar även för att de övergripande målen uppnås. I handlingsplanen kommer det att framgå hur förvaltningarna prioriterar utveckling av cykelleder. Prioriteringarna utgör grunden för årliga äskanden från kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för den tryckta och digitala informationen och marknadsföringen av cykelleder.



Cykling till skola och förskola

Nuläge

Den ökade bilismen har lett till att barn i mindre utsträckning än för tjugo år sedan går eller cyklar till skolan.¹ Fler föräldrar kör sina barn till skolan. Det som kortsiktigt kan ses som en smidig och trygg lösning kan i själva verket bidra till en farlig och otrygg miljö runt skolan. Många skolor har problem med trafik runt skolområdet. Om fler barn skulle gå eller cykla till skolan så skulle biltrafiken kring skolan minska vilket skulle bidra till en säkrare trafikmiljö.

En promenad eller cykeltur till skolan ger nyttig vardagsmotion. Möjlighet till rörelse medför att det är lättare att lära sig saker. Om barn i tidig ålder vänjer sig vid att gå eller cykla är chansen större att de kommer att fortsätta cykla som vuxna.

I skolan får alla barn trafikundervisning utifrån målen i läroplan för grundskola och särskola. Det finns behov av bra och säkra cykelvägar till förskolor och skolor både i tätort och på landsbygden.

Övergripande mål

- Andelen barn som går eller cyklar till förskola och skola ska öka.
- Barn och föräldrar ska uppleva att det är tryggt och säkert att gå eller cykla till skolan/förskolan.
- Barn som cyklar till skolan eller förskolan ska följa gällande trafikregler.

Ansvarsfördelning

Barn- och utbildningsförvaltningen är ansvarig för att trafikundervisning bedrivs i förskola och skola enligt mål och intentioner i läroplaner. Barn- och utbildningsförvaltningen är ansvarig för att sprida information om möjligheterna kring att gå och cykla till förskolan och skolan samt informera om lämpliga avlämningsplatser.

Barn- och utbildningsförvaltningen är ansvarig för att ta fram en handlingsplan för detta insatsområde. Förvaltningen ansvarar även för de övergripande målen.

¹ Vägen till ett cyklande samhälle, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), 2012